Wiktor Garbarek

Pracownia nr 2 z Analizy Numerycznej

Sprawozdanie do zadania P2.13

Wrocław, Listopad 2017

1. O interpolacji klasycznej i Hermite'a.

Interpolacja jest bardzo ważnym zagadnieniem w kontekście pomiarów czy upraszczania obliczeń. W wielu dziedzinach nauki, gdy wykonujemy jakieś pomiary, to niestety możemy to zrobić tylko i wyłącznie na zbiorze dyskretnym. Często jednak znając wyniki pomiarów czy też obliczeń w dwóch punktach (gdzie zrobiliśmy to relatywnie prosto) chcielibyśmy wiedzieć co się dzieje w przedziale pomiędzy (szczególnie, jeśli przewidujemy, że zjawisko jest ciągłe). Oprócz tego, jeśli przybliżamy to co się dzieje w danym przedziale, chcielibyśmy wiedzieć jak bardzo się to przybliżenie mogło pomylićóraz, rzecz jasna, chcielibyśmy, by ten błąd był jak najmniejszy.

2. O problemach związanych z klasyczną interpolacją i ich rozwiązaniach.

3. Interpolacja Hermite'a - strona teoretyczna.

Gdy rozpatrujemy klasyczną interpolację, to istnienie wielomianu stopnia n przechodzącego przez n+1 różnych punktów (zwanych też węzłami) jest w pewien sposób intuicyjnie oczywiste - wygląda jak rozwiązanie układu n równań ze względu na n zmiennych. Gdy chcemy być nieco bardziej formalni, to wystarczy zwrócić uwagę, że pewna macierz w tym układzie jest macierzą Vandermonde'a i jej wyznacznik jest niezerowy. Sprawa robi się mniej intuicyjna dla interpolacji Hermite'a - czy na pewno możemy dostać wielomian, który nie tylko w pewnych ustalonych punktach osiąga ustalone wartości, ale też pochodne w tych punktach osiągają ustalone wartości - i to nie tylko pierwsze pochodne, ale też drugie czy dalsze!

Twierdzenie 1. (Jednoznaczność istnienia wielomianu Hermite'a) Niech dane będą: liczba naturalna k, liczby $m_0, m_1, ..., m_k \in \mathbb{N}_+$, parami różne węzły $x_0, x_1, ..., x_k$ oraz wielkości rzeczywiste $y_i^{(i)}$ ($i = 0, 1, ..., k; j = 0, 1, ..., m_k - 1$). Przyjmijmy $n := m_0 + m_1 + ... + m_k - 1$. Wtedy istnieje dokładnie jeden wielomian H_n stopnia co najwyżej n spełniający następujące warunki:

$$H_n^{(j)}(x_i) = y_i^{(j)} (1)$$

 $dla \ i = 0, 1, ..., k \ oraz \ j = 0, 1, ..., m_k - 1.$

Dowód. Okazuje się, że pomysł konstrukcji wielomianu Hermite'a oparty na postaci Newton'a klasycznego wielomianu interpolacyjnego, po pewnych ulepszeniach jest matematycznie poprawny, tj. spełnione są równania (1). Oznaczmy $s_i := \sum_{j=0}^{i-1} m_i$, gdzie $s_0 = 0$. Zauważmy, że każda liczba $0 \le l \le n$ ma jednoznaczne przedstawienie w postaci $l = s_i + j$, gdzie $0 \le i \le k$ oraz $0 \le j \le m_i - 1$. Zdefiniujmy zatem wielomiany węzłowe następująco:

$$p_{s_i+j}(x) = (x - x_i)^j \cdot \prod_{j=0}^{i-1} (x - x_j)^{m_j}$$
(2)

Wtedy

$$H_n(x) = \sum_{l=0}^n b_l p_l(x) = \sum_{i=0}^k \sum_{j=0}^{m_{i-1}} b_{s_i+j} p_{s_i+j}(x)$$
(3)

gdzie dla $l = s_i + j$ to

$$b_{l} = \frac{y_{i}^{j} - \left(\sum_{q=0}^{l-1} b_{q} \cdot p_{q}(x)\right)^{(j)}(x_{i})}{j! \cdot p_{s_{i}}(x_{i})}$$
(4)

TODO.

- 4. Algorytm konstrukcji wielomianu Hermite'a.
- 5. Porównanie interpolacji Hermite'a do interpolacji klasycznej
- 6. Wnioski o użyteczności interpolacji

Literatura

- $[1]\,$ J. i M. Jankowscy, $Przegląd\ metod\ i\ algorytmów\ numerycznych,$ cz. 1, WNT, 1981.
- [2] Michelle Schatzman, Numerical analysis: a mathematical introduction, Clarendon Press, Oxford, 2002
- [3] W. Cheney, D. Kincaid, Analiza numeryczna, WNT, 2006.
- [4] https://en.wikipedia.org/wiki/Approximations_of_pi (Z dnia 10.11.2017).
- [5] https://en.wikipedia.org/wiki/Chronology_of_computation_of_pi (Z dnia 10.11.2017).